

dertiende jaargang

IV

augustus 1961.

DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN
NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

M E N S E N

Er was eens een boer, die een heel bést paard had. Sterk! Hoeveel het dier ook moest trekken, steeds weer bracht zij het op de plaats van bestemming.

Maar het paard had een gebrek, tenminste zo dacht de boer erover, het at te veel, en juist dat zou de boer het beest afleren.

Elke dag gaf hij het dier minder eten en na een paar weken kreeg het bijna niets meer.

Doch op een morgen, toen de boer de stal binnenkwam, zag hij, dat het paard dood op de stal lag.

Och, och, zei de boer, nu had ik het beest bijna het eten afgeleerd en nu gaat zij dood.

U lacht even en u zegt: Dat is een dwaasheid ten top.

Ik ben het met u eens en toch wil ik u nog een dwaasheid vertellen.

Daar was een man, die een grote wandklok had. Op zekere dag schoven de wijzers niet meer verder.

De klok stond stil.

Omdat de klok erg zwaar was en het alleen maar de wijzers waren, waarmee iets niet in de haak was, ging hij met de wijzers naar de klokkenmaker.

Ik verklap niet wat de klokkenmaker gezegd heeft.

Iemand vertelde mij eens van een gezin, dat druk in de weer was met emmers, potten en pannen om de ondergestroomde keuken leeg te hozen.

Allen hadden de strijd aangebonden tegen het water, maar niemand dacht er aan te onderzoeken waar het water vandaan kwam.

Een buis van de waterleiding was gesprongen en het water stroomde de keuken binnen. Dwaas?

Kortgeleden waarschuwde de directeur van een sanatorium het Nederlandse publiek voor een nieuw gevaar.

Hij had patienten in zijn inrichting aangetroffen die hun gezondheid hadden ingeruild voor een televisietoestel.

Kan dat niet?

Deze mensen zaten namelijk zo zwaar met de afbetaling van hun toestel, hun brommer en wasmachine, dat ze zeer zwaar waren gaan bezuinigen op hun uitgaven van eten en drinken.

Het gevolg?....sanatorium.

Wat zegt u? Is u niet zo dom als die boer en loopt uw klok nog prima en heeft u geen televisietoestel op afbetaling?

Gelukkig maar.

Ik had u ook niet op het oog, ik heb alleen getracht u de dwaasheden van ons als mensen te beschrijven.

Wij allen worden toch bedreigd? Of is u er zeker van dat het eten u nooit zal worden onthouden; of dat niet eens een lek in uw levenshuis zal worden geslagen; of dat het uurwerk, wat wij leven noemen, nooit zal stilstaan?

Dit laatste is echter geen vermoeden, maar een zekerheid.

Ik weet wel dat wij mensen niet houden van onzekerheid.

Of we ziek zijn, laten wij de dokter komen, want wij willen zekerheid.

Goed, wij hebben dan de zekerheid en hoewel het leven de onzekerheid in zich draagt, kan het toch een rijk leven zijn, een leven waar muziek in zit.

Hard en scherp is het mes, waarmee de noten gegrift worden in een koperen plaat.

Het is een beschadiging tot en met van het gladde oppervlak, maar het resultaat is een lied.

Het schijnt zinloos te zijn, dat in het gladde oppervlak van ons leven wordt gekerfd en gegrift, zodat we een gevoel krijgen ontzettend beschadigd te zijn.

Zeker, het mes is scherp, waarmee het werk wordt verricht.

Het is het mes van de chirurg. Het materiaal is hard en het mes scherp, maar het resultaat is een lied.

"Betreed uit vrije wil de weg

Naar 't goede heen.

Zo kan 't - met vriend, met vrouw, met kind

zo moet 't - alleen.

Met open oog, met gul gemoed,

Dan zijt ge mens.

Daar is geen hoger titel toch

Dien ik u wens.

De voorzitter.

FAN IT FRYSKE MED.

Na de tweede wereldoorlog groeide in Friesland de belangstelling voor de genealogie en alles, wat daarmee verband houdt, geweldig. Friesland telt veel genealogen en "sneupers", die zich bezig houden met het verleden van Friese families, de geschiedenis van gemeenten, dorpen, kerken en boerderijen. Tal van familieverenigingen werden opgericht; familieboeken verschenen aan de lopende band.

Tot één der meest bekende en gezaghebbende genealogen in Friesland mogen wij wel rekenen de heer R.S. Roarda te Leeuwarden. Een grote reeks van boeken en publikaties de genealogie betreffende staan op zijn naam. Ik wil er slechts enkele noemen. Vier delen met bijlagen van de civiele sententies van het Hof

van Friesland van 1700-1811, omvattende duizenden namen en gegevens. Een boek over het dorp Britsum door de eeuwen heen, familieboeken over de Algera's, de Elgersma's, de Harlinger Popta's enz. enz.

Bovendien is de heer Roarda o.a. secretaris van het Genealogysk Wurkforbân in welke functie hij een geweldig stuk werk verzet. Eén van zijn laatste publikaties betreft Reinier van Tzum, opperkoopman bij de Oostindische Compagnie, die leefde van 1606-1670. Hierin lezen wij uitvoerig over de merkwaardige belevenissen van Reinier in Siam en Japan als opperkoopman van de Oostindische compagnie.

Hij beleefde bijv. een zeer hachelijk avontuur in Siam. Belasterd aan het hof van de koning van Siam werd hij met een lotgeoot geketend aan een paal om door de olifanten te worden vertrappt.

Op het laatste nippertje wisten vrienden van hem de koning te overtuigen, dat Reinier onschuldig was en kon hij vertrekken. In 1641 verscheen hij weer in Siam om op een audiëntie bij de koning geschenken van de Prins van Oranje en de Gouverneur-Generaal aan te bieden.

Aardig wordt ook beschreven de ontvangst bij de Keizer van Japan in 1645.

Het bevestigt in grote lijnen, wat wij in de geschiedenisboeken lezen over de handelsbetrekkingen tussen Japan en de Oostindische compagnie.

Immers daarin staat beschreven, dat de Hollanders hun geloof moeten verloochenen en de bijbel met voeten treden om voordelige handelsakkoorden te verkrijgen.

Mag dit misschien wat anecdotisch klinken, het illustreert toch wel, hoe de Japanners de christenen verachten en wat de Nederlanders zich lieten welgevallen om het lieve geld.

In het beschreven bezoek van Reinier aan het hof van de Keizer van Japan wordt de achtergrond en de waarheid van deze anecdote wel scherp belicht door de vernederingen, die Reinier en zijn gevolg moesten ondergaan.

Het leverde echter voor de Oostindische compagnie een winst op van f.566836,10.

In 1647 keerde Reinier van Tzum van zijn verre reizen in het land terug.

Het volgend jaar trouwde hij met de rijke Margaretha Claeses van Aesgema en raakte daardoor verwant aan de adellijke families van Friesland.

Hij vestigde zich in het stadje IJlst en werd daar een man van

aanzien; ouderling van de kerk, vroedsman, later zelfs burgemeester en lid van de Landdag.

Noch hij, noch zijn vrouw schijnen gemakkelijk geweest te zijn in de omgang.

De kerkeraad, ja zelfs de classis en de synode hadden nog al wat te stellen met die twee.

Reinier schijnt tot een zeemansgeslacht behoord te hebben.

Zijn vader, Marten Jans, was zeekapitein in dienst van de Admiraliteit van Friesland.

Een broer van Reinier, Jorrit, voer onder Piet Hein op het schip de Eenhoorn. Dit schip werd, toen de Zilvervloot huiswaarts keerde, overvallen door Duinkerker kapers en hierbij vond Jorrit de dood.

Reinier was zeker zeer rijk. Voor zijn ouders liet hij een rijk versierde grafsteen maken, die maar eventjes de som van bijna 40000 gulden kostte.

In 1670 stierf Reinier en ligt begraven in de kerk van IJlst, evenals zijn vrouw Margaretha van Aesgama.

A. Vleer.

VAKANTIEINDRUKKEN VAN TERSCHELLING.

Terschelling, de parel van de Waddeneilanden, of een parel, wat moet ik zeggen. Maar een mooi eiland is 't.

Ik zit op een duintop en 't is een mooie dag. Dit mag er wel even bij vermeld, want de meeste dagen zijn anders, waarop een grijze regenzee over de weiden waast en de koeien met de koppen naar beneden staan, de ruggen gekromd. Gelukkig, deze week gaat het er zowat om, hoewel wolken en donkerheid nog de overhand hebben. Maar nu is 't stralend weer en wijd zijn de vergezichten. Terzij is de duinleeuwerik opgestegen, al hoger en hoger, flikkerend en jubelend, in fortissimo's klimmend, de klaarten in! Straks daalt hij weer in etappes neer, tussen kraaiheide, walstro en leeuwentand.....

Op de duinen, de mensen aan 't zonnebaden, vitaminen verzamelend met volharding, of 't ging om hun leven.

En daar gaat 't ook wel een beetje om. In elk geval, 't verhoogt de weerstand van het lichaam. Dat is gewis.

Enkele tentjes staan aan de voet van het duin. De bezitters ervan baden in zee, kinderen staan te dansen in de schuimende branding. Over de witte koppen roepen ze elkaar toe hoe fijn het wel is. Uitgelaten zijn ze van pret. Ook hun ouders genieten mee. De zee is wat "koppig" nog van de vorige dag,

toen de stormige winden waaiden langs 't lege strand. Maar nu is 't weer rustig en al kalmer klimt de vloed het duin tegemoet, tot vreugde van iedereen. Immers, de waarschuwing staat er: "Ga niet zwemmen bij eb". Daar beneden is een bus bevestigd met een reddingslijn. Er naast verheft zich een vier meter hoge rood-witte reddingsstok, met een lus er aan.

Wanneer een zwemmer in gevaar verkeert gaat de redder met die stok te water, zover hij kan. Dan werpt hij die voor zich uit in de richting van de drenkeling. Deze, die zich immers aan een strohalm vastgrijpt, grijpt de lus. Een derde man, een zgn. helper, staat aan de waterlijn en houdt het touw stevig in zijn hand. Zo wordt de geredde aan de wal getrokken.

Even verder staat een grote mast met twee grote seinballen: Een oranje met een zwarte. Bij gevaar wordt de ene gehesen. In het Nederlands, Engels en Duits staat de bediening aangegeven. Zo zijn op plaatsen waar geen badmeester is, toch veiligheidsmaatregelen getroffen. En terecht. Vele zwemmers en vooral de vreemdelingen, kennen niet de kracht der zee.

't Is hier bij paal 18 nog betrekkelijk rustig. Maar 't wordt elk jaar drukker, en thans kan men er een 50 à 60 auto's aantreffen, die landgenoten en buitenlanders voerder naar hier.

't Mondaine van Zandvoort of Scheveningen is er echter niet bij. Ei, die meeuw! Die was laag! Ja, deze zilveren vliegers vertonen hier hun verbazingwekkende kunst, zwevend over de duinrij. Met hun concurrenten, de straaljagers van de Noordsvaarder, of de Vliehors, vormen ze 'n dagelijkse attractie voor jong en oud.

Maar 's avonds daalt de stilte over het strand. Kilometers ver zien men de kleine mensfiguurtjes bewegen, enkelingen, die zoeken: de sirene rust. Immers deze avonden, helaas bijna zeldzaam, zenuwlavend zijn ze, voor de vermoeiden van geest en zo stimulerend, dat althans voor een tijd, de beslomeringen en zorgen vergeten worden. Zo ver het oog reikt, tot de einder, waar zee en lucht elkaar ontmoeten, stomen de machtige schepen, zwaar beladen, als verre getuigen van de welvaart dezer westerse wereld. De rooksluizen van sommige ovale schoorstenen blijven nog als strepen aan de horizon hangen, langzaam tot niets verijlend en verdwijnend.

Hoe schoon is toch de avond aan het strand van het lieflijk Terschellingerland! Maar zo zeg ik het weer niet goed. Néén! Maar hoe schoon is de God van dit alles. Die immers "Hemel, zee en aarde, eerst schiep en sinds bewaarde".

Zingen we ook niet: "Gij aarde, zee en eiland, verheugt U in Uw Heiland?"

Wordt vervolgd.

W. Wynia.

Geboren:
MARTIN JOHAN
zoon van
Ieo Wynia en
Aukje Vellinga
Bolsward, juni 1961.

Geboren:
WESSEL
zoon van
Pier Wynja en
Janke Bakker
Oppenhuizen, juni 1961.

Geboren:
BREGTJE
dochter van
Uiltje Wienia en
Sjoukje Hofstee
Follega, juli 1961.

Geboren:
GASINA MARTHA
dochter van
Pieter Wynia en
Aukje Koopmans
Follega, juli 1961.

Geboren:
JANTINA
dochter van
Jacob v.d.Meer en
Aukje Nijdam.
Woudsend, juli 1961.

Geboren:
ROELOFJEN AALTJE
dochter van
Blesse de Leeuw en
Jeltje Nijdam.
Vegelinsoord, juli 1961.

Het is ons een genoegen, mede namens onze ouders.
kennis te geven van ons voornemen in het huwelijk
te treden.

De voltrekking zal plaatshebben dinsdag 8 aug. a.s.
's namiddags 2.45 uur ten gemeentenhuiuze te Heeren-
veen.

Ons huwelijk zal worden ingezegend in de Ned. herv.
kerk te Heerenveen (Schoterland) om 3.30 uur, door
de weleerw. heer ds. G. Kaastra te Oosthem.

Receptie van 5 - 6 uur in "'t Baken", Minckeler-
straat.

SYBREN NIJDAM
HILTJE STALLINGA

Balk, Westeind,
Heerenveen, Burg.Falkenaweg 110,

Toekomstig adres:
Ludgerusstraat 26, Balk.

KEES VAN BIESEN

en

HENNY NIJDAM

hebben het genoegen U, mede namens wederzijdse ouders, kennis te geven van hun voornemen in het huwelijk te treden.

De voltrekking zal plaatsvinden op vrijdag 25 aug.a.s. om 13.30 uur ten gemeentehuize, Laan Hofrust te Rijswijk.

De bevestiging en inzegening geschiedt om 14.15 uur, in de Laakkerk Isingstraat 165 te 's Gravenhage, door de weleerwaarde zeergeleerde heer Dr. P. van der Spek. Receptie van 16.30-18.00 uur: Heeswijkplein 168 te 's Gravenhage.

Rijswijk(Z-H.), Ieplaan 96 augustus 1961.
's Gravenhage, Linnaeusstraat 129

Ondertrouwd:

SIETSE HOLTROP
HENDRIKA NIJDAM

Joure, juli 1961.

Ondertrouwd:

YGRAM YLKEMA
JISKE WYNJA

Grouw, juli 1961.

Ondertrouwd:

KLAAS NIJDAM
AAFKE SYBESMA

Winsum, juli 1961.

Getrouwd:

JAN WYNIA
AKKE HAVENGA

Sneek, juli 1961.

Getrouwd:

TIETE OKKE ALGRA
GERRITJE WYNIA

Bolsward, juni 1961.

TJEERD

J. Veninga
A. Veninga-Wijnja
Catharinus.

Leeuwarden, 22 juni 1961.
Spanjaardsstraat 19.

A.s. zaterdag, 12 augustus, hopen onze geliefde ouders

A. DE HOOP

G. DE HOOP-WINIA

hun 25-jarige echtvereniging te gedenken.

Dat zij nog lang voor elkaar gespaard mogen blijven is de wens van hun kinderen

Frans

Lize

Piet.

Worp, Tjaardastraat 6, Sneek.

Receptie 's avonds van 8 - 10 uur in Aere Perennius,
Kleinzand 10 te Sneek.

Heden overleed onze zorgzame man, vader, behuwd- en grootvader

WIJBE TJITZE RIJPKEMA

in de ouderdom van 64 jaar.

Akkrum:

R. Rijpkema-Nijdam

Oranjewoud:

P. Woudstra-Rijpkema

B. Woudstra

Lolke, Wijbe.

Steenwijk:

F. v.d. Vlag-Rijpkema, J. v.d. Vlag

Kees, Truusje.

Akkrum, 23 juli 1961.

Ljouwerterdyk 55.

Liever geen bloemen.

Overleden:

FOLKERT WIENJA

echtgenoot van Elizabeth

Bakker.

Heeg, juni 1961.

Na een langdurige ziekte en geduldig gedragen lijden nam de Heer nog plotseling uit ons midden weg, onze lieve man, vader, behuwd- en grootvader

S.M. Wienija,

in de ouderom van bijna 65

jaar, na een gelukkig huwelijk van ruim 43 jaar.

St. Johannesga, 15 juli 1961.

De diepbedroefden:

St. Johannesga:

W. Wienija-de Jong

M. Wienija

Groningen:

G. Bremer-Wienija

J. Bremer

Wiepie en Anna.

Camby Ind. USA:

H. de Boer-Wienija

O. de Boer.

HENK NIJDAM WINT DE RONDE VAN MIDDEN-NEDERLAND

UTRECHT. Geteisterd door wind en regen werd zondag de inmiddels klassiek geworden Ronde van Midden Nederland verreden. Het werd een overtuigende zege voor de uit Eelderwolde afkomstige Henk Nijdam, die in de laatste kilometers zijn zes maten in een kopgroep van zeven nog even op ruim een minuut achterstand zette. 19-6-1961.

G E S L A A G D E N:

Milo-examens

Mej. J. Wynia te Drachten
Mej. S. Nijdam te Bolsward

Technische school Bolsward

J. Wynja, Exmorra

Chr. Kweekschool, Sneek

Voor de akte L.O.:

M. Flear te Lemmer.

Landbouwschool, Koudum

Trijntje Wynja, Workum.

U.T.S. Leeuwarden

D. Wynia te Wommels

Technische school, Lemmer

J. Wynia, Follega

W. Nijdam, Bantega

Landbouwschool Heerenveen

P. Nijdam, Oranjewoud.

EEN VRIENDELIJK VERZOEK!

De leden die gewoon zijn het verschuldigde uit eigen beweging over te maken, zou ik willen vragen dit, wat het tweede halfjaar 1961 betreft, vóór 1 oktober a.s. te doen, bij voorkeur op gironummer 82.67.24, t.n.v. penningmeester Nijdamstra-Stichting te Sneek.

Bij voorbaat hartelijk dank.

De penningmeester.

EEN OVERPEINZING NA DE VAKANTIE

Wanneer dit blad verschijnt zal voor de meesten de vakantie-tijd wel achter de rug zijn. De één is ver weg geweest, heeft misschien Europa verlaten, de ander bracht zijn vakantie in eigen omgeving door of bezocht een der mooie plekjes in ons eigen land. Hoe dit ook zij, bijna iedereen heeft tegenwoordig vakantie. We hebben dit ook nodig. Het arbeidstempo is in alle beroepen en bedrijven zo hoog mogelijk opgevoerd. We werken aanmerkelijk korter maar ook aanmerkelijk intensiever dan voorgaande geslachten.

als schone leuzen hebben we iets in de geest van "plezier in je werk", als grote weldaad mogen we allerlei sociale voorzieningen begroeten, emancipatie van de arbeid is er beslist niet bij. We zijn allen in meerdere of mindere mate slaaf van ons werk. Wil de welvaart behouden blijven, dan moet de produktie omhoog. Dat is de eerste eis. Daarnaast zijn er stringente bepalingen t.a.v. lonen, prijzen, vestigingen enz. enz. En als klap op de vuurpijl is er de staat, die geeft en neemt, maar vooral neemt. Wie dagelijks in deze warwinkel van bepalingen, voorschriften en controles verkeert en dat doen wij allen en die de gevolgen daarvan ondervindt is eens per jaar zeker aan vakantie toe. Bijna allen hebben we daarvan genoten. Bijna allen, niet allen. Want het is in de huidige maatschappij zo geworden, dat als de één goed van zijn rust wil genieten er een ander moet zijn, die dit mogelijk maakt. De tijd, dat we ons zelf konden vermaken is lang voorbij. Wil de een genieten, dan moet de ander werken. We zien dit bv. ook bij de vrije zaterdag. Vader was er eerst gelukkig mee. Maar toen ook de typograaf en de postbode de vijfdaagse werkweek verkregen, verminderde het genoegen van Vader aanmerkelijk, want nu miste hij zijn tijdschriften. En als straks ook de bakker, de slager en de melkboer de vrije zaterdag wensen (en waarom zij niet?) dan mag moeder het probleem oplossen hoe met het vrijdagse brood tot en met het maandags ontbijt te manoeuvreren. Zo is het ook met de vakanties. Omdat de een niet werkt moet de ander harder werken. Wanneer je dan, zoals ik, dicht aan de kust woont, denk je vooral aan hetgeen in de badplaatsen verzet wordt. Alles verhuurd tegen flinke prijzen. Er wordt dik verdiend. Maar intussen wordt er ook hard gewerkt en moeten in de vier zomermaanden (want het begint al in mei en loopt door tot in september) alle comfort missen. Enfin, als er dan maar verdiend wordt. Maar bij allen is dat lang niet het geval. Denk nu eens aan de strand-exploitanten. Zij hebben dit jaar met veel regen, wind en kou beslist een weinig gunstig financieel resultaat moeten boeken. Daar gaat voor hen niets anders tegenover dan de hoop dat het een volgend jaar beter zal zijn. Hier verschijnt dan ook zo'n wonderlijk gevolg van de overal aanwezige staats-bemoeienis. Toen in 1959 verschillende landbouwbedrijven een uitermate slecht jaar maakten als gevolg van de droogte, werd er 20 miljoen uit overheidskassen bijgepast. Er is weinig kans dat de gedupeerde strand-exploitanten nu een dergelijke gave zullen ontvangen. Hun aantal is te klein en dus minder belangrijk bij de volgende verkiezingen. Wanneer we dit alles nu eens rustig op ons laten inwerken, dan wordt één ding wel duidelijk. De wereld bestaat niet uit allerlei los van elkaar levende individuen, maar het menselijk geslacht vormt een geheel. We kunnen niet buiten elkaar en zijn op elkaar ingesteld. Dat begint bij het gezin, zet zich voort in de familie, wordt breder in het

nationaal verband en gaat zo steeds op uitgestrekter terrein voort.

En wat het dichtst bij elkaar staat, zal zich ook het eerst tot elkender voegen. Zo is het ook verklaarbaar, dat alle Nijdam's enz. het kunnen zingen: "In Nijdam zijn wij één!"
Alkmaar. H. Nijdam Lzn.

BESTUUR NIJDAMSTRA-STICHTING:

Voorzitter: T. Nijdam, Coornhertstraat 12, Leeuwarden,
Telef. 05100-22167

Secretaresse: M. H. Nijdam-Nijholt, Robert Kochstraat 21,
Leeuwarden. Tel. 05100-21232

Penningmeester: C. v. d. Schoot Azn. Leeuwarderweg 63, Sneek,
Telef. 05150-3028.

LEDEN:

P. Agema-Wynia, Hantumerweg A 59, Dokkum.

H. Nijdam-Smit, Boerhaavelaan 113, Groningen.

M. P. Wienia, Nieuwediijk 75, Lemmer.

A. Vleer, H. Sytstrastraat 18, Sneek.

=====

POSTREKENING: 82.67.24 t.n.v. penningmeester NIJDAMSTRA-
STICHTING, Sneek.

FAMILIEBLAD : "De Nijdamstra-Tynge". Lid/abonnees betalen
f. 4,25 per half jaar. Donateurs (leden)
f. 1,-- per half jaar.

REDAKTEUR : T. Nijdam, Coornhertstraat 12, Leeuwarden.

ADMINISTRATIE: A. Vleer, H. Sytstrastraat 18, Sneek.
Telef. 05150-4339.

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR
aan: Harmen Sytstrastraat 18, Sneek
zo mogelijk met opgave van nieuw adres.